

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินโครงการปลูกสร้างสวนป่าทดแทนในจังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน สมชาติ มัทชุจัด

ศิริมรุศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาศิริมรุศศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ :

รองศาสตราจารย์เดช กานຍูจนางกูร

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัญญา กุนทีกาญจน์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย ชูสุวรรณ

กรรมการ

นักคดีย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ ต้องการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดเชียงราย และต้องการประเมินผลการปลูกสร้างสวนป่าทดแทนของกรมป่าไม้ในจังหวัดเชียงรายที่ดำเนินการไปแล้ว

ข้อมูลสำหรับการศึกษา ได้แก่ สถิติจากสำนักงานป่าไม้เขตเชียงราย ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2534 และใช้ข้อมูลปัจจุบันจากการใช้แบบสอบถามเจ้าหน้าที่ป่าไม้จำนวน 60 คน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในท้องที่จังหวัดเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในระหว่าง พ.ศ. 2525 ถึง พ.ศ. 2534 มีการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ล่องลักษณะคือ การสูญเสียพื้นที่ป่าไม้อายุยืนต้องตามระเบียบของทางราชการ โดยการขอใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ของหน่วยงานราชการและเอกชน เพื่อการพัฒนาประเทศ และการสูญเสียอย่างผิดกฎหมาย ในระยะเวลา 10 ปีนี้ จังหวัดเชียงรายสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ถึง 558,660 ไร่ แยกเป็นการสูญเสียเนื้อการพัฒนาประเทศคิดเป็นร้อยละ 23.66 ของพื้นที่ป่าไม้ที่สูญเสียทั้งหมด ส่วนการสูญเสียจากสาเหตุอื่นนอกเหนือจากการพัฒนาประเทศมีร้อยละ

76.34 ของพื้นที่ป่าไม้ ที่สูญเสียทั้งหมด สาเหตุของการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดเชียงรายอย่างผิดกฎหมายมี 8 ประการ แต่ที่สำคัญที่สุด 3 ประการคือ เกิดจากราษฎรชาวเชานุกรุกทำไว้เพื่อการเกษตร เกิดจากราษฎรนับครุกทำไว้เพื่อการเกษตร และเกิดจากนายทุนผู้อพิabolบุกรุกครอบครอง

ในส่วนของการประเมินผลการปลูกสร้างสวนป่าทดแทนของจังหวัดเชียงรายพบว่า ผลการปฏิบัติงานปลูกสร้างสวนป่าของหน่วยงานปลูกป่า มีอัตราการรอตตายของต้นไม้ในแปลงตัวอย่างเฉลี่ยวัยละ 63.80 ของจำนวนต้นไม้ที่ปลูกทั้งหมด และยังพบว่า เจ้าหน้าที่หน่วยปลูกป่าปฏิบัติงานในหน้าที่โดยเฉลี่ยวัยละ 64 ของงานที่ต้องปฏิบัติทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นผลงานที่ควรจะมีการแก้ไข ปรับปรุง หรือหามาตรการอื่นมาดำเนินการ แทนที่จะใช้นโยบายการปลูกสร้างสวนป่าทดแทนเพียงอย่างเดียว.

จิรศิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**Independent Study Title   An Assessment of the Reforestation
Project in Chiang Rai Province**

Author Somchart Muttujud

M.Econ Economics

Examining Committee :

Assoc.	Prof.	Decha Karnjanangura	Chairman
Assist.	Prof.	Kanya Kunthikan	Member
Assist.	Prof.	Thongchai Shusuwan	Member

The Abstract

The objective of the research is two-folds i.e. to identify causes of deforestation and to evaluate the performance of the Royal Forestry Department reforestation project in Chiang Rai Province.

The study employed 1982-1991 data recorded by Chiang Rai Regional Forestry office. In addition, the primary information was obtained from questionnaires interviewed from 60 forestry officers working in Chiang Rai.

The findings indicated that during 1982-1991, the legal and illegal deforestation totalled 558,660 rais. The former one accounted for 23.66 percent of the total destroyed forest area. Out of eight illegal causes, the three most important were agricultural practices

of highlanders, agricultural practices of lowlanders and encroachment by outside influential individuals.

The reforestation assessment shown that the survival rate of the transplanted saplings in the sample plots was 63.80 percent. Furthermore, only 64 percent of the mission was accomplished by the responsible forestry personnel in the reforestation project in Chiang Rai. This finding suggests that the project should be reviewed and replanned in conjunction with other supplementary programs.

